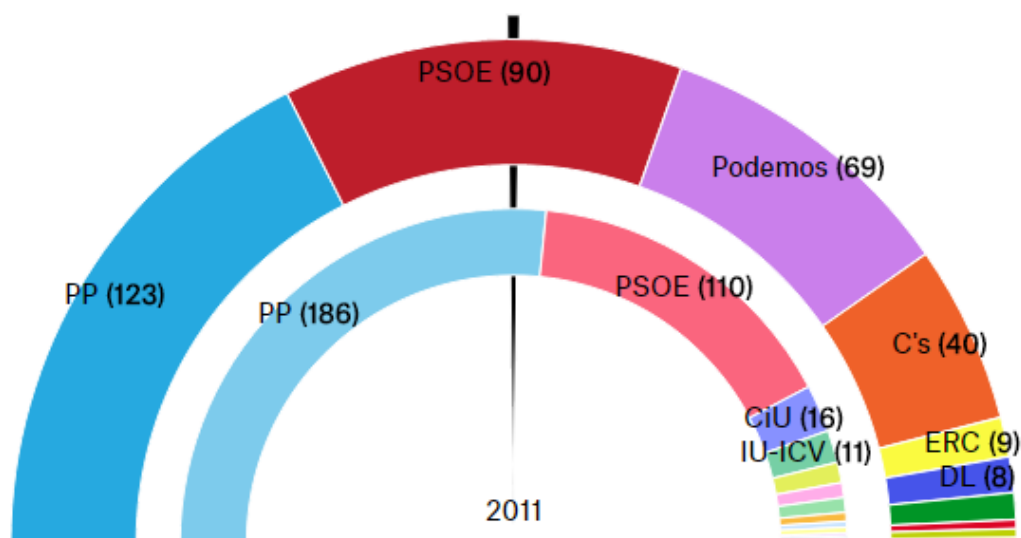

FINESTRA D'OPORTUNITAT

Les eleccions del 20 de desembre: escac al règim del 78

per Finestra d'Oportunitat ([@FinesOp](#))

Gràfic publicat al digital [ElNacional.cat](#) que mostra el resultat en escons de les diferents forces les eleccions generals del 20 de Desembre

Introducció

Per Miquel Gil ([@miquelgilcat](#))

Les eleccions generals espanyoles del 20 de desembre de 2015 han deixat un **panorama inèdit** a la política espanyola: no existeix cap majoria clara que permeti investir un president del govern. Dues forces polítiques noves, **Podemos** i **Ciudadanos** han irromput amb diferent força i han posat en escac el **bipartidisme**, que trontolla sense acabar de caure, tenint encara la suma del **PP** i el **PSOE** la **majoria absoluta** de la cambra baixa. Allò vell no acaba de morir i allò nou no acaba de néixer. Irònicament, i en contrast amb una de les raons de l'aparició de Ciudadanos, els partits de les **nacions minoritàries** de l'Estat tornen a tenir la clau de la **governabilitat espanyola**. Especialment **Esquerra Republicana de Catalunya** i **Democràcia i Llibertat**, la coalició amb què es presentava **Convergència Democràtica de Catalunya**, són indispensables per permetre la investidura d'un candidat de qualsevol dels dos **blocs ideològics** que s'han format,

PP-C's i PSOE-Podemos, sempre, això sí, que aquests blocs es mantinguin. És previsible que un **referèndum d'independència de Catalunya** sigui *conditio sine qua non* dels dos partits catalans per arribar a qualsevol pacte d'investidura, cosa que també defensa Podemos. La posició del PP, el PSOE i C's és igualment diàfana: el poble de Catalunya no té dret a autodeterminar-se. Portarà això a una **Gran Coalició** entre el PP i el PSOE? Ajudarà C's el PSOE i Podemos a formar govern a canvi que Podemos s'oblidi del referèndum que ha promès? Serà ferm Podemos en la seva promesa?

Sigui com sigui, sembla que caldran moltes **dosis de política fina, equilibris, pacte i negociació**. Però aquestes qualitats xoquen frontalment amb la **cultura política espanyola tradicional de bàndols, conflicte i sarau**, que veu el pacte com una feblesa, la negociació com un mercadeig indigne i el consens com un amanerament. Hi haurà, doncs, **noves eleccions**? Si bé aquest monogràfic no pot respondre totes aquestes preguntes, sí que pot explicar per què hem arribat on som i com de probables són els diferents escenaris. A continuació us oferim set articles on exposem la trajectòria, resultats i cartes de joc que han obtingut els diferents partits que han concorregut en aquestes eleccions.

El Partit Popular guanya les eleccions però pot convertir-se en oposició

Per Guillem Pujol

El Partit Popular de **Mariano Rajoy** ha guanyat les eleccions del 20 de Desembre del 2015. Uns resultats aparentment bons i potencialment fatídics. Els pitjors resultats des del 1989, però que per ara mantenen el **partit-règim** en vida. A la seu del PP ahir no hi havia ningú. Saben que durant aquests quatre anys han cremat tots els ponts, carreteres i heliports d'emergència possibles. El partit que ha guanyat les eleccions generals a Espanya pot convertir-se en oposició. Quins resultats ho han fet possible?

El primer que cal dir és que el PP ha tornat a ser la **primera força**, amb 123 escons i 7.215.530 vots, que representen un 28,72% del total escrutat. Tanmateix, l'any 2011 en varen obtenir 186 i 10.830.693, que equivalen a un 44,62% del total. La primera notícia és, doncs, que el PP ha perdut el suport de 3.615.163 votants i la **majoria absoluta**: es queda a 56 diputats d'obtenir-la, massa lluny dels **176 necessaris**. Per si interessa a algú, però, el PP ha obtingut majoria absoluta al **Senat**, amb 124 senadors d'un total de 208.

El regust agredolç de la victòria inútil del PP no acaba aquí. El partit ha sortit victoriós en 16 de 19 Comunitats Autònomes i tan sols Andalusia i Extremadura (PSOE), el País Basc (PNV) i Catalunya (EC Podem) han optat per una opció diferent. Tot i així, en comunitats històricament amb hegemonia popular, com ara Galícia, la Comunitat Valenciana i la Comunitat de Madrid, els aliats dels anomenats **governos del canvi** s'han colat a la segona posició, una amenaça pel partit conservador. A Catalunya els resultats els situen com l'última força amb representació, amb un total de 5 escons (4 d'aquests a Barcelona) i 417.286 vots. Cap sorpresa, aquí, Catalunya ha estat una **moneda de canvi** per mantenir-se a la resta de l'Estat.

La pèrdua de la majoria absoluta tindrà conseqüències importants. Per molt que ho hagin repetit durant la campanya com un mantra, no és cert que *"la lista más votada tiene que gobernar"*, o, com diria Rajoy, que *"si gobernar quieren los ciudadanos que la lista más votada gobierne"*. Per formar govern caldran **pactes**, i el PP no necessàriament en serà part. Així doncs, quines opcions té?

La primera opció per un gabinet popular és la defensada per Albert Rivera el dia després de les eleccions, un **govern en minoria** possibilitat per l'abstenció de C's i el PSOE; és poc probable que el PSOE l'accepti. La segona possibilitat és la de la **"Gran Coalició"** entre el PP i el PSOE, l'opció preferida per Brussel·les i **Angela Merkel**. Pedro Sánchez ha repetit fins l'extenuació durant la campanya que aquesta no és una opció, així que és encara menys probable que l'anterior. La tercera i última possibilitat és que els 123 diputats del PP comptin amb el suport dels 40 de C's i també dels 6 del PNV i els 8 de DiL, i potser també amb el de Coalició Canària: un total de 177 o 178 diputats, un o dos més que la majoria absoluta. **"España en manos de los nacionalistas"**, titulava La Razón digital just després de conèixer els resultats. Certament, els partits nacionalistes tenen la clau del govern, però és quasi impensable que investeixen Rajoy: DiL o CDC, la meitat de Junts pel Sí, signaria la seva sentència de mort. Si encara hi fos Duran... Rajoy sospesa atentament les opcions i esbufega: *"menudo lío!"*.

Un escenari estrany per al PSOE

Per Francesc Betran ([@fbertran](#))

Vist en perspectiva hi havia prou motius per creure que es podia fer una bona campanya i treure un resultat digne: una població encara tocada per les dures **polítiques d'austeritat** del Partit Popular i amb ganes d'un canvi de tendència; un rival, Mariano Rajoy, amb uns dots carismàtics qüestionables i esquitxat per casos sonats de **corrupció**; un líder, **Pedro Sánchez**, amb planta i

discurs serè; i, sobretot, un bon grapat de temes candents susceptibles de ser explotats en campanya per assegurar-se els vots dels “seus”: la reforma de l’avortament, el sistema d’educació, la “lleï mordassa”, l’IVA cultural... Però s’ha trobat amb un problema: els “seus” li han fet el salt. El discurs dels partits emergents ha quallat entre el seu electorat més crític, que li ha penjat el cartell de “**partit del règim**” i l’ha abandonat a la seva sort i la dels **pactes post-electorals**: 90 escons, 20 menys que al 2011 amb **Rubalcaba**, els **pitjors resultats** de la seva història moderna.

Es veia a venir, no cal dir-ho. Justament per això sobta la **incapacitat de reacció** que ha tingut el PSOE per fer front a una amenaça coneguda per tothom, amb els corresponents defectes i virtuts ben visibles. La campanya electoral ha estat molt conservadora, de les de tota la vida, sense un missatge clar ni un projecte engrescador per al seu electorat. Com pot ser que no hagin après res de l’enemic? El PSOE ha fet just el que Podemos en maldiu: no gaire res. I el procés català, per descomptat, també ha jugat el seu paper en la desfeta; el “no, però sí, però no, però, saps què, definitivament no” del PSC ha acabat d’ensorrar el partit en un dels territoris on no fa massa no era estrany que guanyés les eleccions generals: ha tret només 8 escons, 6 menys que el 2011 i 17 menys que el 2008, quan en van treure 25, resultat històric.

I ara, què? Tot i que els més optimistes consideren un triomf haver mantingut la segona plaça, la **sensació de derrota** és evident, bàsicament perquè les opcions a partir d’ara són molt complicades de gestionar i es preveu un **debat intern** (encara més) traumàtic. Els **barons regionals** ja han tret el cap negant la possibilitat de pactar amb Podemos, sobretot si s’ha d’acceptar fer un **referèndum a Catalunya**. El pacte amb el PP garantiria l’estabilitat però possiblement a canvi de molts disgustos entre l’electorat, i una aliança amb Ciutadans no sembla massa del gust de ningú. Segurament la seva opció més factible és l’**abstenció en segona volta** per facilitar la investidura de Rajoy en minoria i així tenir 4 anys per pensar el següent pas. I és que al debat de qui formarà govern cal afegir-hi el debat de fons sobre el futur del propi partit. Amb el sector crític ja a Podemos, es cedirà protagonisme als barons i s’establirà com un partit encara menys socialista i més moderat o saltaran al ring buscant el cos a cos amb Iglesias? Seria operatiu formar un govern de coalició ara mateix sense tenir un profund debat intern i calmar els ànims tant dels barons com de **Susana Díaz**?

La plurinacionalitat, la promesa de canvi i Ada Colau catapulten Podemos

Per Adrià Belenguer

Els resultats d'aquest cap de setmana han estat un **gran èxit** per a Podemos i les **confluències d'esquerres** amb què es presentava a Catalunya, Galícia i el País Valencià. La seva irrupció al Congrés dels Diputats amb 69 diputats i un 20,66% dels vots és la màxima expressió de l'adéu del poble espanyol al **bipartidisme** establert al nostre Estat. Tot i això, la formació encapçalada per **Pablo Iglesias** no ha assolit el seu principal objectiu, arribar a la Moncloa, ni ha desbancat el PSOE com a segona força en vots al global de l'Estat. Podemos ha guanyat les eleccions a Catalunya en vots i escons, mentre que ho ha fet només en vots a Euskadi, i ha estat la força més votada en quatre províncies (Àlaba, Barcelona, Guipúscoa i Tarragona), però ha superat el PSOE en només 15 circumscripcions.

En termes generals, el bon resultat obtingut per Podemos s'explica en primer lloc pel fet de ser la primera formació política de nivell estatal que ha assumit el **caràcter plurinacional de l'Estat espanyol** i ha entès les diferents necessitats i inquietuds dels seus diversos pobles. Aquest discurs, transgressor amb la cultura política i nacional espanyola que ha imperat els darrers anys, no només l'ha canalitzat via la proposta de celebració d'un **referèndum a Catalunya** sinó, també, en la pròpia composició del seu projecte electoral: Podemos ha entès les diferències territorials d'Espanya i els **partits de caràcter regional** han jugat un paper imprescindible en la seva campanya, per exemple **Compromís** al País Valencià.

Una altra de les claus és que Podemos s'ha consolidat com la formació del **canvi** i de la **regeneració de les esquerres** a l'Estat espanyol. Tant el seu **discurs anticorrupció** com la canalització de les peticions d'un Estat social més just promogudes pel **15M** i diferents moviments socials com les "**marees**", identifiquen Podemos com una opció real per substituir el PSOE com a **gran referent del progressisme espanyol**.

Un tercer factor de l'èxit de Podemos és la gran **campanya electoral** que ha realitzat. Les enquestes de principi de campanya auguraven un empat tècnic entre PP, PSOE i C's i relegaven Podemos al quart lloc. Però aquest cop Iglesias ha après dels errors del passat i s'ha mostrat com un líder seriós, ha moderat el discurs i ha transmès la capacitat de ser un **home d'Estat**.

Finalment, s'ha tenir en compte el rol principal que ha jugat l'alcaldesa de Barcelona, **Ada Colau**, com a cara visible de la victòria de les "forces del canvi" a Madrid, Barcelona i altres grans

capitals en les darreres **eleccions municipals**. I és que Ada Colau és una figura de consens, no només a Barcelona i a Catalunya, on En Comú Podem ha obtingut uns resultats històrics, sinó que s'ha convertit en un referent de la classe treballadora a tot l'Estat.

Els resultats històrics d'En Comú Podem s'han de situar en una constant del poble català al llarg de la història: el fet que **diferencia què toca votar en cada elecció**. Aquest cop no ha passat res de nou. Tot i els esforços de les forces integrants de Junts pel Sí per demanar al poble català que votés en clau independentista o la petició d'abstenció de la CUP, En Comú Podem (ECP) ha obtingut uns resultats històrics amb una clara victòria a Catalunya: 12 escons i un 24,74% dels vots.

Aquest èxit és conseqüència de diferents factors. Principalment, ECP s'ha presentat com la força capaç de canalitzar millor la **voluntat de canvi polític del poble català** al Congrés. A això podem afegir-hi altres elements: l'encert d'escollir **Xavier Domènech** com a candidat, el paper d'Ada Colau, el gran transvasament de vot del PSC a ECP (tradicionalment hi ha hagut molt de vot socialista a Catalunya en les eleccions generals), l'**estancament del procés** a Catalunya i la proposta de realitzar un **referèndum vinculant** acceptat pel govern central.

A nivell estatal, els resultats electorals han deixat Podemos fora de gairebé qualsevol pacte per formar govern. Això, però, els permet convertir-se en els **líders de l'oposició** i fer-se forts durant la legislatura, ja que les seves peticions de regeneració democràtica, de reformes de l'Estat social i de referèndum a Catalunya no són ben vingudes per part dels barons del PSOE, el seu teòric gran aliat. A nivell català, En Comú Podem tindrà **grup propi** al Congrés dels Diputats i serà el grup català més gran desbancant Convergència i Unió. Per primer cop, el grup català més nombrós al Congrés serà d'esquerra i pro-dret a decidir.

No vendre el blat fins que no sigui al sac i ben lligat. El fracàs de Ciutadans

Per Carles Ferrés (@Cferres)

Ciutadans/Ciudadanos ha representat per a molts, sense cap mena de dubte, **un dels grans fracassos** de les eleccions. Disparats des de les eleccions municipals de maig, juntament amb Podemos havien estat una de les **forces emergents** tant a Espanya com a Catalunya, on es van convertir en la segona força del Parlament. Aprofitant la tirada de polític jove i atractiu d'**Albert Rivera**, havien sabut fer-se presents a moltes parts de l'Estat. **L'ambigüitat i la confusió** (molta gent creia que tant a les municipals com a les catalanes era el mateix Rivera qui és presentava),

no semblava haver-los estat un handicap. Aquesta última campanya, però, fa tota la sensació d'haver-los jugat en contra.

C's partia en moltes enquestes de la tercera posició i fins i tot de la segona, i ha estat ajudat continuadament per alguns **mitjans de comunicació** i **poders econòmics**: les constants aparicions i intervencions radiotelevisives de Rivera han contribuït al creixement del partit. El creixement, però, no ha estat tan gran com es preveia: la població no l'ha compartit en la mesura que alguns esperaven. El joc de Rivera ha estat intentar avançar el PP i el PSOE pel que C's anomena "**el centre polític**", sense saber veure que aquest punt volàtil de vots que solen compartir PP i PSOE s'havia vist molt reduït: gran part de la població ha patit durament la **crisi econòmica** i ha trobat en Podemos i les seves confluències el projecte en què confiar.

A les municipals del mes de maig C's sumava 1.461.258 vots, un 6,55% del total. Mig any després, ha entrat al Congrés amb 40 diputats i 3.500.541 vots, un 14% del total. Sens dubte, hi ha hagut un gran **augment de vots**, però el partit queda lluny de la vuitantena d'escons que se li augurava. A més, queda molt clar que la principal tirada la té a les **grans circumscripcions**, ja que no obté representació en moltes **zones rurals de l'Estat**, com ja li va passar a les municipals i també a les catalanes. En aquestes zones, en part pel sistema electoral, s'hi juguen moltes garrofes i el PP i el PSOE sempre hi han apostat amb força.

Pel que fa a la campanya, en primer lloc Rivera va semblar exageradament nerviós al **debat a quatre**, on va tenir poc èxit intentant desmarcar-se dels partits del **bipartidisme** i on va protagonitzar un particular ball de Sant Vito. En segon lloc, l'última setmana, quan es va produir la **remuntada de Podemos** anunciada per Pablo Iglesias, no va saber produir cap argument poderós que frenés el seu rival directe i, cap al final, va semblar abaixar els braços definitivament i va anunciar que **facilitaria la investidura del guanyador**, que tothom ja sabia que seria Mariano Rajoy.

Tot i que Rivera ha assegurat que passar de 0 a 40 diputats és un èxit, i així sense més potser ho sembla, C's ha quedat molt lluny de poder trencar el bipartidisme. De fet, els seus minsos resultats no els permeten ni investir Rajoy per si mateixos, com Rivera va prometre que farien.

Rufián obté els millors resultats de la història d'ERC

Per Silvio Falcón ([@silviofalcon](#))

Esquerra Republicana s'enfila fins als 599.289 vots (15,98%) per obtenir 9 escons al Congreso. La millor marca dels republicans, per sobre i tot dels 8 escons (15,89%) de 2004, i una xifra en nombre total de vots molt similar al resultat d'ERC a les **europées de 2014** (595.493 vots).

El partit liderat per **Oriol Junqueras** presentava una llista plena d'**independents** que aspirava a guanyar les eleccions a Catalunya. No ho ha fet, però ERC s'ha mostrat **competitiva a comarques** (segona a Girona, Tarragona i Lleida) **i també a l'àrea metropolitana de Barcelona** (tercera molt a prop del PSC, segons). Les enquestes dibuixaven el votant republicà com un dels menys indecisos i, per tant, amb una **intenció directa de vot molt alta**. A més, entre els que tenien dubtes ERC era una de les opcions més atractives (CEO tardor 2015), per les seves **àmplies fronteres electorals**, tant amb Democràcia i Llibertat, com amb Podem+ICV i el PSC.

Aquest bon resultat d'ERC és especialment destacable a les eleccions al **Senat**, on obté 6 senadors (1 per Barcelona, 2 per Tarragona, 2 per Girona i 1 per Lleida). Cal destacar el gran resultat del jutge **Santiago Vidal**, que liderava les llistes d'ERC al Senat per Barcelona, on ha obtingut 538.663 vots. Vidal ha obtingut més de 100.000 vots més que els candidats barcelonins d'ERC al Congreso (412.540), fins i tot superant en vots el tercer senador d'En Comú Podem, Joan Comorera.

La principal aposta de la campanya electoral ha estat el candidat: **Gabriel Rufián**, un desconegut pel gran públic que havia participat activament de Súmate i de l'Assemblea Nacional Catalana. El seu gran tret característic: practicar l'**independentisme en castellà**. Al marge d'algunes crítiques per la seva poca experiència i pel seu perfil, finalment el tàndem amb **Joan Tardà** ha funcionat, tant a la premsa com als mítings.

La campanya d'Esquerra Republicana pivotava al voltant d'una idea central: **"Som República"**. Segons els republicans, Catalunya ja va votar el 27 de Setembre i ara el que cal és defensar el sentit del vot i el mandat democràtic de la majoria del poble català. Aquesta serà la missió dels 9 diputats d'ERC, que han afirmat que no participaran d'una eventual **comissió de reforma constitucional** a Espanya. Rebutgen, a més, la idea principal de la campanya de l'exitosa candidatura d'En Comú Podem, tot afirmant que **no serà possible un referèndum**, ja que 253 diputats al Congreso (PP, PSOE i C's) s'hi oposen frontalment.

La **posició estratègica** d'Esquerra Republicana per la governabilitat a Espanya és molt interessant. Per una banda, els republicans no van a Madrid amb cap aspiració més enllà de defensar el **mandat democràtic del 27S**. Per l'altra, el bloc d'esquerres a Espanya (PSOE, Podemos, IU) hauria d'oferir un **referèndum vinculant** a Catalunya per comptar amb un eventual suport d'ERC a una investidura. Aquest escenari, però, és altament improbable.

Democràcia i Llibertat: un experiment puntual mentre CDC es prepara per la refundació

Per Víctor Solé ([@sule25](#))

Democràcia i Llibertat (DiL), **paraigües** que aixoplugava **Convergència Democràtica de Catalunya, Demòcrates de Catalunya** (els escindits d'UDC liderats per **Antoni Castellà**) i **Reagrupament** (enèsima escissió d'ERC), ho tenia molt difícil per assolir més de 10 diputats en les eleccions legislatives espanyoles del 20 de desembre de 2015. Totes les enquestes situaven la coalició en una forquilla d'entre 5 i 7 escons, si bé al final n'ha assolit 8. Ha quedat quarta, amb el 2,26% dels vots al conjunt espanyol i el 13.05% a Catalunya, 565.501 vots en total.

DiL ha estat un **experiment**. Tant la seva estructura com la seva campanya ho han estat. Després que CDC trenqués la **federació CiU** que compartia amb **UDC** la primavera de 2015, i carregant el pes cada cop més feixuc del **cas Pujol**, la voluntat d'una **refundació** del partit hegemònic del catalanisme conservador va començar a fer-se palesa. Davant d'aquesta necessitat, CDC va decidir concórrer a les eleccions generals espanyoles amb dos partits menors, en una **confluència de centre** liderada per un dels coronels més fidels al president **Artur Mas, Francesc Homs**. Aquest advocat nascut a Vic el 1969 fa el seu primer salt a la política estatal després d'haver estat la mà dreta del president Mas durant molts anys. El seu pedigrí orgànic, de partit, és innegable. Només una persona lleial i fidel del líder de CDC podia ser el candidat de l'experiment.

La campanya, amb el lema **#ImPossible** (*hashtag* amb el prefix "Im-" esborrat), ha intentat obrir nous camins comunicatius, semblar més moderns i dinàmics i donar més importància al territori i a la figura del president Mas. Davant de les dificultats oratòries i retòriques del cap de llista, Homs, Mas era el ganxo. I ho és de tot el partit. La defensa del **dret a decidir** i l'**autodeterminació de Catalunya** ha estat la primordial i principal, gairebé única, temàtica que s'ha passejat pels mítings i trobades de DiL durant els 15 dies que ha durat la campanya. Temes socials, com la importància de defensar els **interessos de les petites i mitjanes empreses** catalanes, o la

construcció de més i millors **infraestructures**, com l'anhelat **corredor mediterrani**, han aparegut de forma bastant més paral·lela. La prioritat, per a DiL, era el **Procés** liderat per Artur Mas.

DiL entra al Congrés dels Diputats amb 8 representants. Segurament pactarà amb aquelles forces polítiques que vulguin trobar una via de **sortida al procés sobiranista** mitjançant la celebració d'un **referèndum a Catalunya**, un fet que només veurem si Podemos aconseguix influir en el futur govern central. Ara cal saber si la futurible transformació de CDC mantindrà el nom de Democràcia i Llibertat, si comptarà més amb les seves bases i amb la **Joventut Nacionalista de Catalunya** (on pot trobar grans actius), si sabrà jubilar alguns membres històrics desprestigiats, si sabrà donar una fi política digna al president Artur Mas i trobar-li un relleu digne de la seva figura, i si sabrà rejaonar de veritat, amb nous mecanismes de **participació interna**, més democràtics i inclusius. Caldrà saber si l'experiment ha servit per alguna cosa, o, si en realitat, ha estat simplement una màscara per a alguns.

El PNV aguanta i Bildu i IU pateixen l'escomesa de Podemos. Els partits petits de la cambra

Per Marc Serra ([@MarcSerra21](#))

A part dels quatre grans partits que conformen els blocs de centre-dreta i de centre-esquerra i dels dos partits independentistes catalans, hi ha quatre partits més que han assolit representació al Congrés dels Diputats: els dos **partits nacionalistes del País Basc** (el PNV i EH Bildu), Unidad Popular (la nova marca d'Izquierda Unida) i Coalición Canaria (CC).

Al País Basc les eleccions espanyoles han suposat un terratrèmol polític, per la forta irrupció de Podemos, que ha guanyat en vots al conjunt del territori, a les províncies de Guipúscoa i Vitòria, en capitals com San Sebastià i en nuclis com Eibar o Irun. Els resultats del 20D deixen Euskadi amb un ampli suport del **dret a decidir** i basculant a l'esquerra. Per una banda, el partit hegemònic del nacionalisme basc, el PNV, ha aguantat el cop i ha assolit un diputat més (6) dels que ja tenia, malgrat perdre uns 23.000 vots, obtenint-ne pocs més de 300.000. Es pot afirmar, per tant, que l'electorat fix del PNB ha respost i que aquest partit es manté com el referent de la **gent d'ordre**. Això atorga a la formació que lidera **Íñigo Urkullu** una dosi determinant d'**estabilitat**. Per la seva banda, EH Bildu ha estat el gran perjudicat per la irrupció de Podemos i cau dels 7 diputats que va aconseguir la formació **abertzale** el 2011 sota el nom d'**Amaiur** als tan sols 2 representants actuals. Bildu cau a quarta força a Euskadi i perd quasi 120.000 vots: la "**marea morada**" que representa Podemos ha sabut capitalitzar el lideratge d'una **nova manera de fer política**, que aposta clarament per la transformació social malgrat no declarar-se, en

aquest cas, obertament d'esquerres, i pel dret a decidir malgrat no ser independentista, sobre la base de defensar una profunda **reforma constitucional**. Això ha permès que esgarrapi vots no només als dos partits nacionalistes, sobretot a EH Bildu, sinó també al PSE-PSOE.

Pel que fa a la Izquierda Unida d'**Alberto Garzón**, hereva del **PCE**, que amb més pena que glòria ha representat tradicionalment el paper d'**alternativa al PSOE**, ha caigut dels 11 diputats de 2011 als 2 i ha perdut gairebé la meitat dels vots, passant de la **residualitat política** en la distribució d'escons de la darrera legislatura a pràcticament la **total marginació política**: els seus pobres resultats l'han fet caure al **grup mixt**. Partint de la base que una coalició d'esquerres del PSOE i Podemos per desbancar Rajoy ha quedat ben lluny de poder donar-se sense suports independentistes i que els pèssims resultats de la formació de Garzón tampoc hi ajuden, els successors del PCE no s'albiren rellevants en la formació de govern. Izquierda Unida es presentava a aquestes eleccions amb el precedent de l'entesa fallida amb Podemos i el previsible naufragi fruit d'una onada morada que s'ha acabat confirmant, a banda de patir més que ningú una vegada més els efectes de la **Llei d'Hondt** (hi ha qui calcula que amb un **sistema proporcional pur** haurien arribat als 14 diputats). I és que Izquierda Unida, enguany "**Unitat Popular en Comú**", havia perdut el gran pes que suposava ICV, que aquest cop es presentava amb les coalicions afins a la formació de Pablo Iglesias, l'absència de la qual ha desdibuixat el que fins la darrera legislatura s'anomenava "**la Izquierda Plural**".

El partit més petit de la cambra serà la formació nacionalista de les Illes Canàries, Coalición Canaria, que perd un diputat i gairebé la meitat de vots respecte el 2011 i es queda amb 1 sol representant al Congrés dels Diputats.

Conclusions

Per Miquel Gil ([@miquelgilcat](#))

Els defensors de l'**status quo** i del bipartidisme, el PP i el PSOE, han patit una forta sotragada electoral però tot i així conserven la **majoria absoluta** del Congrés dels Diputats. A més, el PP conserva **més d'un terç dels diputats** de la cambra baixa i la **majoria absoluta del Senat**, fets cadascun que li permeten **bloquejar qualsevol reforma constitucional** unilateralment. El **règim del 78** trontolla però no acaba de caure i, si res no canvia, no experimentarà ni la tímida reforma que el PSOE proposa.

Part d'aquesta situació es deu als mals resultats d'un dels partits emergents, Ciudadanos, que si bé tampoc proposava canvis substantius, per la seva vinculació a les grans empreses de l'**Ibex 35**, sí que prometia certes revisions, encara que fossin merament cosmètiques o **lampedusianes**. Els pobres resultats de Ciudadanos, que no li permeten ni invertir el candidat del PP, com havia promès el seu líder, Albert Rivera, contrasten amb l'èxit inesperat del Podemos de Pablo Iglesias i les anomenades **confluències**, partits de les nacions minoritàries que es presentaven en sintonia amb Podemos: l'En Comú d'Ada Colau i Xavier Domènech, el Compromís de Mònica Oltra i Joan Baldoví i l'En Marea de Xosé Manuel Beiras i Antón Gómez.

Els quatre grans partits, els vells PP i PSOE i els emergents Podemos i Ciudadanos, formen dos grans **blocs ideològics**, el dretà PP-C's i l'esquerranós PSOE-Podemos, que, tot i així, no tenen prou diputats per formar govern en solitari. Si no es trenca l'arreglament ideològic i el PSOE opta per una **Gran Coalició** amb el PP o C's col·labora amb el PSOE i Podemos, la **clau de la investidura** la tenen les dues forces independentistes catalanes amb representació parlamentària, Esquerra Republicana de Catalunya i Democràcia i Llibertat, la coalició liderada per Convergència Democràtica de Catalunya. Res que no sigui un **referèndum vinculant sobre la independència de Catalunya** farà que aquestes formacions ajudin a formar govern. Si bé Podemos també defensa aquesta mesura i sembla que no hi renunciarà per arribar a acords, el PSOE s'hi oposa frontalment. La situació, per tant, sembla abocar o bé a un govern del PP en coalició amb el PSOE o tolerat pel PSOE, cosa que seria una traïció a tot el que els socialistes han dit durant la campanya electoral, o bé a **noves eleccions**. D'aquí unes setmanes tindrem les respostes a aquests interrogants.

